

DELTA I DEBATTEN

Vi tar gjerne imot dine innlegg til papiravisen. Husk at du også kan debattere i kommentarfeltene til artiklene på www.dagen.no

Debattredaksjonen prioriterer korte innlegg.

A-debatt: Maks lengde 4.000 tegn

C-debatt: Maks lengde 1500 tegn

Kronikk: Maks lengde 6.500 tegn.

Innlegg skal undertegnes med fullt navn. Redaksjonen skal alltid ha navn og adresse på forfatteren. Redaksjonen forbeholder seg retten til å kvalitetssikre og forkorte innlegg.

DEBATTANSVARLIG: redaktør **TARJEI GILJE**

Send dine innlegg til: debatt@dagen.no

MENINGER

I FOKUS

Spør politikerne om hjernehelset

I disse valgkamptider får stortingskandidatene mange spørsmål. Blir de spurt om folkets hjernehelset? Det er god grunn til å spørre.

Over 30 prosent vil få en hjernesykdom i løpet av livet. Det er 1 av 3. Stopp litt ved det. 1 av 3. Over 30 prosent. Hjernesykdommer er en stor utfordring for samfunnet. Siden en del hjernesykdom er vanligere i eldre aldersgrupper, er problemet økende.

Hjernen er sammensatt og den mest kompliserte strukturen vi kjenner i universet. Den er sårbar for skader og sykdom. Til hjernesykdommene hører sykdom og skade i selve hjernen, i ryggmargen og i nervesystemet for øvrig. Det er ditt mest uerstattelige organ. Funker ikke hjernen, funker ikke noe.

Eksempler på hjernesykdom er: hjerneslag, epilepsi, Parkinson, Huntingtons, Alzheimers og demens, migrene og hodepine, MS, CP, autisme, søvnsykdommer, ryggmargsbrokk, ryggmargsskader, hjernesvulst, vannhode, ALS, isjias, ADHD med mer. Hjerneforskningen viser nå også at flere psykiatriske lidelser er fysisk sykdom i hjernen. Trolig kjenner du noen med hjernesykdom. Risikoen for at du blir rammet selv, er ikke liten.

Hjernesykdommer er ofte kroniske og påvirker dagliglivet sterkt, som dårligere språk og kognitive evner. De krever langvarig behandling og oppfølging fra helsetjenestene. MS kommer gjerne i 20–40-årsalderen. Blir en kvinne syk for eksempel 22 år gammel og lever like lenge som gjennomsnittet, lever hun 60 år med sin hjernesykdom. Hodepine rammer flere hundre tusen nordmenn. Hvert år går to millioner arbeids- og skoledager tapt på grunn av hodepine. Det er et problem for den enkelte, men også for samfunnet. Flere hjernesykdommer har fortsatt ukjent årsak, og det finnes ikke helbredende behandling. Eksempler er MS, demens og den fryktede hjernesykdommen ALS. Pasienter som får ALS-diagnosen, får i realiteten dødsdommen.

Hjernesykdom har ikke vært prioritert av politikerne, og de vet det. Helseministeren nevnte det i fjor høst da han åpnet Helsedirektoratets hjerneslagkampanje. Bent Høie påpekte da at Norge har gjort mye på hjerte-kar. – Nå er det hjernens tur, sa han. Han har rett. Nå er det hjernens tur for befolkningens skyld. Regjeringen har startet arbeidet med å lage en nasjonal hjernestrategi, slik vi har en nasjonal kreftstrategi. Det haster med å få den ferdig. Alle bør kreve det. Mer til hjerneforskning, god forebygging, bedre behandling av hjernepasienter og rehabiliteringstilbud som kan hjelpe i hverdagen burde være en selvfølge.

Derfor: Spør politikerne hva de vil gjøre med hjernehelset de neste fire årene.

Aud Kvalbein,
daglig leder av Hjerneverket

POLITIKK

Nok parti å velge mellom

ODDBJØRN PEDERSEN
Elnesvågen

På debattsidene i Dagen markerer det eine partiet seg etter det andre. Dei fleste kappast om å vere meir kristeleg enn dei andre. Nye partier dukkar opp som og vil vere med og få del i stemmene våre. Alle partia har fleire gode tilbod å bringa til torgs. For meg er det heilskapen av tilboda som må vere avgjerande når ein finn fram til vallista i stemmelokalet.

Nye kristendomsvenlege parti har kome på banen. Programma er gode. Dei lovar at no skal det bli betre tider berre me gjev dei tilslutning med stemmene våre. Dette synest å ville dele stemmene med Kristeleg Folkeparti. Partiet De Kristne er særskilt aktive. I mange tilfelle synest det å vere klårt at det er KrF som er motparten. Vidare har vi fått eit nytt parti, Verdipartiet, som også vil inn på arenaen. Er dette realistiske alternativ? I vårt valområde Møre og Romsdal synest det lite truleg at nokon av dei to partia som er nemnt, har moglegheit til å få inn representantar på Stortinget i haust. Dette inneber, etter mitt syn, heilt klart at stemmer til desse partia, reduserer mulegheitene for KrF. Leiinga for alle partia består av feilande menneske som korkje, i alle situasjonar, ser og tenkjer rett. Ingen parti vil difor i praksis føre ein optimal og korrekt politikk, men vi kan gjennom deltaking i styrande organ gjere det me kan for å korrigere kursen. Nokre få representantar vil ikkje nå langt i stortingsforsamlinga dersom ein ikkje skaper alliansar med andre. Dersom ein skal få til resultat må ein og gi og ta, dette er spelet.

Framstegspartiet med Sylvi Listhaug i spissen, er aktiv med å

framstille Frp som eit godt alternativ for kristenfolket. Erfaringa viser at Framstegspartiet har svikta stort i mange viktige verdspørsmål. Eg vil nemne: Ja til tvillingabort, ja til opning for aktiv dødshjelp, ja til kriminalisering av omskjering av jødiske guttebarn med meir. Arbeiderpartiet hevdar at dette partiet har flest kristne veljarar. Imidlertid må ein berre konstantere at dette partiet gjennom historia ikkje har vore sterke faneberarar for dei kristne verdiane og er det heller ikkje i dag.

Det kan seiast mykje om KrF. Og mange ting burde ha vore annleis. Etter mi meining var det eit stort miss då partileiaren deltok i homotog. Eg meiner det er ein urealistisk tanke å skipe ei Høgre, Venstre og KrF-regjering etter valet. Partiet har hittil oppnådd mykje som støtteparti til den eisisterande Høgre/Frp-regjeringa som me har i dag. Etter mi meining bør partiet finne fram til ei god plattform for å fungere som eit støtteparti for eit realistisk borgarleg alternativ.

Kva parti har hittil vore den sterkaste røysta for kristne verdiar? Jau, det er trass alt Kristeleg Folkeparti. Dette partiet sine representantar har gjennom mange år vore talsrepresentantar for dei kristne verdiar meir enn nokon annan tilsaman. Er det rett å forlate dette partiet til fordel for nye parti som tvilsamt har mulegheit til å kome i posisjon til å påvirke politikken i rett lei? Nei, lat oss slutte opp om partiet vårt og vere med på å kjempe for at KrF må få best muleg tyngde til å kjempe for dei gode verdiar. Mange av oss ønskjer ikkje ei rød-grøn regjering.

Kristenfolket bør samle seg. Kast ikkje bort stemma di, stem Kristeleg Folkeparti ved valet i haust.

POLITIKK

Sp vil arbeide for å forby atomvåpen

Sp har i sitt program vedtatt at Norge skal arbeide for en internasjonal og bindende avtale som forbyr atomvåpen. Jeg håper Sp kommer i regjeringssposisjon etter 11. september slik at vi kan arbeide for dette.

122 land har allerede vedtatt dette i FN i juli dette år. Stortingsrepresentant for Sogn og Fjordane, Sp, Liv Signe Navarsete, ber regjeringen fremme en erklæring eller et løfte om å arbeide for å stigmatisere, forby og avskaffe atomvåpen, tilsvarende «The Austrian Pledge», og å ta initiativ til og delta i en kjernegruppe av land som kan arbeide for et internasjonalt forbud mot slike våpen.

Det ser ikke ut til at nåværende regjering lytter til henne, så det ville være bra om Sp fikk makten. Jeg er for å forby atomvåpen på samme måte som klasevåpen og kjemiske og biologiske våpen er forbudt i dag.

Dagens atomvåpen er hundre ganger sterkere enn den bomben som ble brukt i Hiroshima og Nagasaki. Håper fornuften seirer i Norge og at Norge går inn for et forbud. Vi trenger en ny regjering til høsten.

Jeg har kjempet mot slike våpen siden 1979 og har møtt skadde etter blant annet Semipalatinsk, Kazakhstan og Marshall Island, hvor USA testet A- og H-bomben.

TOR NÆRLAND
Bryne